

Vericiler PTT'ye geçebilir... Hayır, geçemez... Anayasaya aykırı... 1 yılı aşkın bir süredir devam eden tartışmaların sonucunda Radyo ve TV verici istasyonlarının PTT tarafından kurulması ve işletilmesi hakkındaki yasa tasarısı 19 Ocak 1989 tarihli resmi gazetede yayınlanarak sonuçlandı. Sonuçlandı diyorsak da asıl karışıklık sanırız bundan sonra ortaya çıkacak.

Başbakan Turgut ÖZAL tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan gerekçede

"a- Her iki kuruluş, sistemlerin planlanmasını, projelendirmesini, ayrı ayrı yaptırmakta, sistemler için ayrı altyapı (yol, su, elektrik, bina gibi) harcamalarında bulunmakta. Bu durum transmision sistemlerinde duplikasyona, ülke kaynaklarının gereksiz bir biçimde israfına yol açmaktadır.

b- Birçok Avrupa ülkelerinde Radyo ve TV verici istasyonları, gerekli altyapıya ve teknik imkanlara sahip PTİ idaresince haberleşme sistemleriyle birlikte kurulup işletilmektedir.

c- Ülkemizde PTT son tekniklerle donatılmış haberleşme sistemleriyle, gerekli her türlü alt yapıya ve yetişmiş teknik kadrolara sahip bulunmaktadır.

d- Esasen TRT'nin hazırladığı programların büyük ölçüde PTT sistemleriyle aktarılmaktadır.

e- Bundan böyle stüdyo dışındaki tesislerinin PTT tarafından haberleşme sistemleriyle birlikte planlanıp, kurulup işletilmesi sağlandığı takdirde hem iki kuruluş arasında zaman zaman meydana gelen ve vericilere nakil esnasında yayın kalitesinin karşı tarafça bozulduğu yolundaki iddialara ilişkin anlaşmazlıklar önlenecektir" denilmektedir. Böylece bu uygulamayla birlikte yayın niteliğinin yükseltilerek, ülkenin gereksinim duyduğu kanal kapasitesine erişileceği düşünülmüştür.

Ancak 1982 Anayasası'nın 133. maddesine ve TRT Yasası'na, "Radyo ve televizyon istasyonları ancak Devlet eli ile kurulur ve idareleri tarafsız bir kamu kişiliği halinde düzenlenir" hükmüne aykırı gibi bir görüntüsü olduğu halde "yayınların idaresinin kesinlikle tarafsız TRT tarafından yapılacağı hiçbir müdahalenin söz konusu olmayacağı" şeklindeki düşünceyle Anayasa komisyonunca kabul edilmiştir.

1. Bu tasarıya muhalefet şerhi koyan komisyon üyeleri Anayasanın 133. maddesine açıkça aykırı olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca TRT'nin tartışılmakta olan özerkliğinin daha da zedelenmekte olduğu ve istasyonların Ulaştırma Bakanlığı'na bağlanmasının, seçimlerde tarafsız olması gereken bu bakanlığın doğrudan TRT yayınlarına müdahalesinin mümkün olabileceği belirtilmiştir.

TBMM Başkanlığına sunulan yasa tasarısının genel gerekçe bölümünde yer alan "duplikasyon" gerekçesinin haklılık payının oldukça az olduğu kanısındayız, öncelikle bu alandaki yatırımların % 85'inin tamamlanmış olduğunun bilinmesinde yarar vardır. Bu durumda geriye kalan bölümün (ki bunun da tamamında yan yana istasyonlar kurulmayacaktır) alt yapı çalışmalarının ayrı ayrı yapılması (bu konuyla ilgili TRT çalışanları ayrı altyapıların olmasının mümkün olmadığını söylemektedirler) böyle bir değişiklik için haklı bir gerekçe olamaz. Çalışmakta olan aktarıcı ve verici istasyonların teknik araç, donanım ve işleyiş bakımından da bir duplikasyondan söz edilemez. Çünkü TRT istasyonlarının yerine getirmekte oldukları işlevi, kurulu bulunan PTT istasyonlarının yerine getirmesi olanaklı değildir.

Yine genel gerekçe bölümünde yer alan birçok Avrupa ülkesindeki verici istasyonlarının PTT idarelerinin elinde bulunduğu savı da doğru değildir. Avrupa Yayınlar Birliği (EBU) kaynaklarından elde edilen bilgilere göre 32 ülkeden 26'sında istasyonlar ilgili yayın kuruluşlarına aittir.

PTT genel müdürlüğünün en son tekniklerle donatılmış ve ülke sathına yaygınlaştırılmış haberleşme sistemleriyle gerekli her türlü altyapıya ve yetiştirilmiş teknik kadrolarına sahip bulunduğu konusunda genel gerekçede yer alan bölümün konuyla bir ilişkisi yoktur. Zaten TRT vericileri çalışanlarıyla birlikte devredilmekte ve bu devir işlemi sonucunda PTT'nin teknik olanaklarından bir şey beklenmemektedir.

Devir işleminin gündemi, Bakan Pakdemirali oldu

PTT, yabancıya en iyi pasta.

Kabul edilen bu en iyi pasta devirinde PTT yabancı bir firmaya devredileceği bildirildi. Bakan Pakdemirali, devir işleminin gündemi olduğunu söyledi.

TATLILAR DEDİ
PTT'ye geçtiler ücretleri dondu
M...anoM4...PTT...
PTT'nin o devreye geçince kadar...

PTT, kablolu televizyon konusunda kararlı
GÜNSEL ÖZAL...
PTT'nin kablolu televizyon konusunda kararlı olduğu...

TRT ile PTT kanlı bıçaklı

TRT'nin devir işleminin gündemi, Bakan Pakdemirali oldu

TRT vericileri PTT'ye)
Vericilerin PTT'ye devredilmesine, TRT personelinin tepki:
'Muhalefet susturulabilir'
TRT personeli, devir işleminin gündemi olduğunu söyledi. Bakan Pakdemirali, devir işleminin gündemi olduğunu söyledi.

Vericilerin PTT'ye devredilmesine, TRT personelinin tepki:

'Muhalefet susturulabilir'

Vericilerin PTT'ye devredilmesine, TRT personelinin tepki:
TRT personeli, devir işleminin gündemi olduğunu söyledi. Bakan Pakdemirali, devir işleminin gündemi olduğunu söyledi.

TRT vericileri PTT'ye geçiyor

TRT vericileri PTT'ye geçiyor
TRT personeli, devir işleminin gündemi olduğunu söyledi. Bakan Pakdemirali, devir işleminin gündemi olduğunu söyledi.

TRT'NİN İÇİNDEN

TRT'NİN İÇİNDEN
Verici Kavga
TRT personeli, devir işleminin gündemi olduğunu söyledi. Bakan Pakdemirali, devir işleminin gündemi olduğunu söyledi.

1 • 7*** 2%SSmSÜLE: T***Tq** <SSSSSSSS>

14yını bölümde bu devir işleminin iki kuruluş arasında zaman zaman ortaya çıkan yayın kalitesinin karşı tarafca bozulduğu yolundaki iddiaların yarattığı anlaşmazlıkları önleyeceği düşüncesi gerçekçi olmaktan hayli uzaktır. Yeni düzenlemeyle bir televizyon programının stüdyodan bir alıcıya ulaşma süreci iki ayrı kuruluş tarafından gerçekleştirilmesi yepyeni sorunların doğmasına neden olabilecektir.

Bu yasanın gerek tasarı halindeyken yapılan tartışmalar gerekse resmi gazetede yayınlanmasından sonra TRT yönetiminin, hukuk danışmanlarının en önemlisi ise Radyo TV yayıncılarının içinden buldukları sessizlik Türkiye'de Haberleşme özgürlüğünün içinde bulunduğu durum bakımından düşündürücü ve kaygı vericidir. TRT'nin bu konuyla ilgili tartışmalarda "tarafsızlığı" hükümetin kendisi hakkındaki kararlarını böylece kabullenışı Türkiye'deki işleyişi bir kez daha ortaya koyuyor. Bugün haber ve programların düzenlenmesinde büyük bir tarafsızlık örneği gösteren JRT'den sonra vericilerin Ulaştırma Bakanlığı'na bağlı PTT'ye devriyle nasıl bir tarafsızlık söz konusu olacaktır?

Buraya kadar y.azûanlar devir işlemi için sayılan gerekçelerin görünümündeki gerekçeler olduğu konusunda kuşku uyandırmaktadır. Bu durumda daha önce bu konuda basındaki tartışmalarda ortaya çıkan TRT'nin özelleştirilmesi düşüncesinin gerçekleştirilabilirliği tartışılabilir. Türkiye'de Radyo TV yayıncılığının geleceğini ilgilendiren ve Haberleşme özgürlüğü bakımından önemi olan bu konuda kesin yargılara varmak var olan yasal durum gözönüne alındığında oldukça güçtür. Çünkü anayasaya aykırılık durumu henüz çözüme kavuşmamıştır.